

Stabilizace laseru

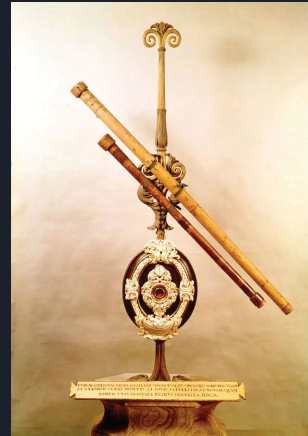
David Havrlant
Tomáš Chalas

Ústav fyziky plazmatu AV ČR

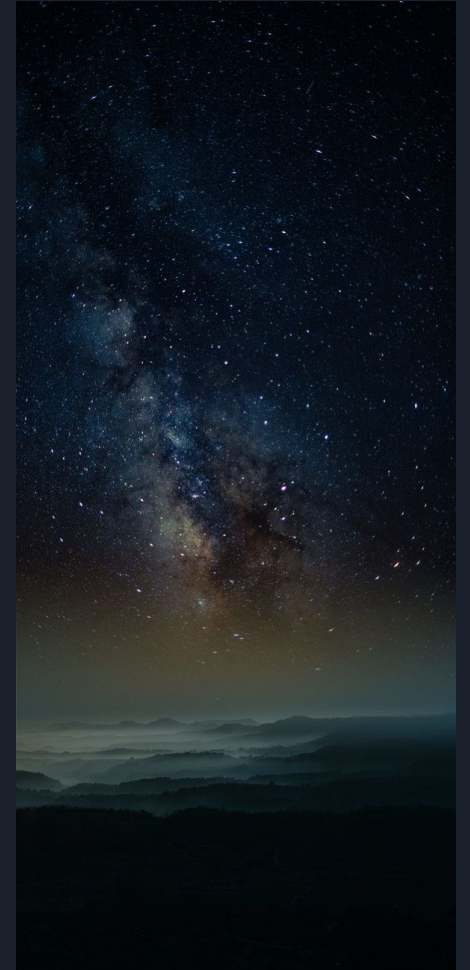
Týden vědy 2022

Pozorování po většinu historie

- Pravěk a starověk - oči
  - pozorování pohybů hvězd
  - mapování konstelací
  - objevy některých planet
- 1609 - Galileo
  - využití dalekohledu v astronomii
  - pohledy do daleka
    - prstence Saturnu
    - nalezení Neptunu

<https://cz.pinterest.com/pin/7490822059366730314/>

<https://www.posters.cz/art-photo/astrophotography-picture-of-galaxia-landscape-with-milky-way-on-the-night-sky-v64340>

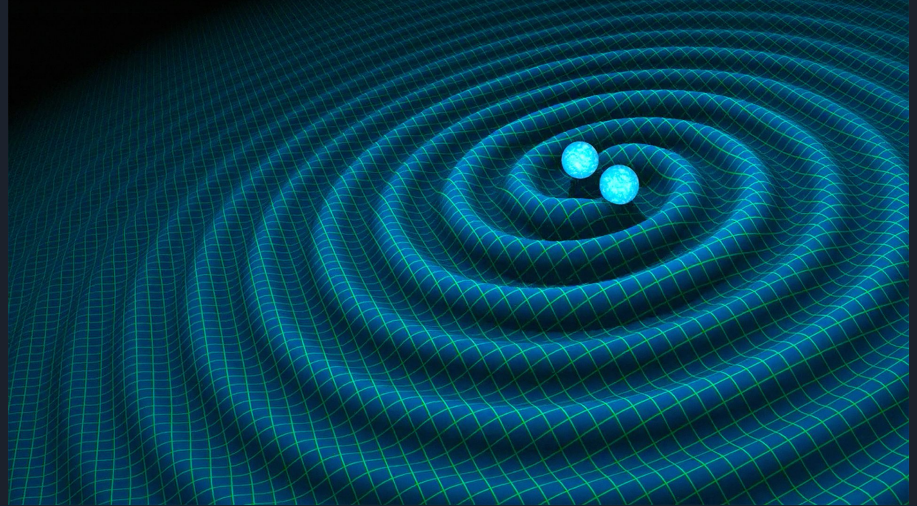

Vesmír mnohem větší než se zdálo

- Podobnosti hvězd na obloze se Sluncem
- Pohled na jiné galaxie
- Nález exoplanet
- Pořád se ale jen “koukáme”

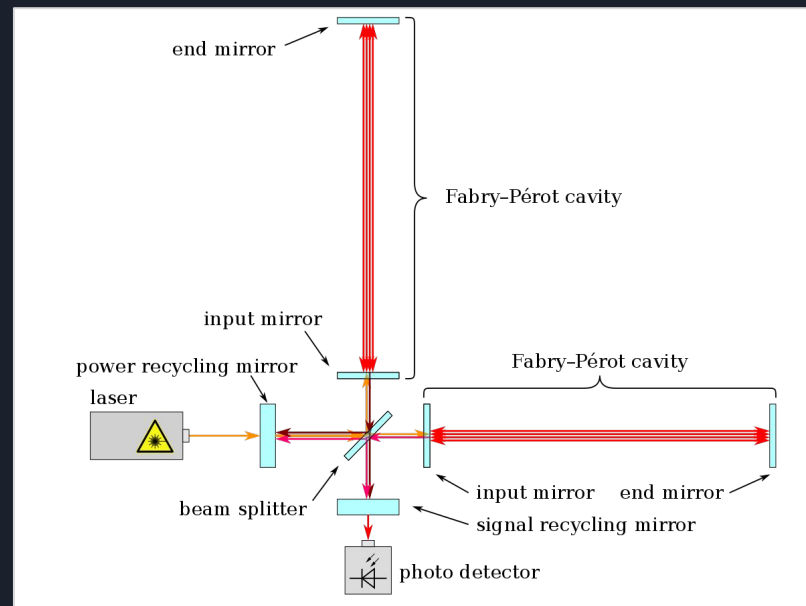
Gravitační vlny

- vlny v časoprostoru
  - vznikají při interakci jakýchkoliv hmotných objektů
  - pro měření je potřeba interakce extrémních sil
- pohybují se rychlostí světla
- lze z nich zjistit zdroj

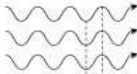
Posloucháme vesmír aneb detekce gravitačních vln

- dnes vede LIGO
- při průchodu vlna změní délky ramen
- laser je vyhozen z fáze
- interference
- ztmavení

Co vlastně liší laser od žárovky?

- spontánní x stimulovaná emise
- monochromaticnost

	Directivity (light waves travel in straight line)	Monochromaticity	Coherence
Ordinary light	 Light bulb	 Many different wavelengths	
Laser beam	 Laser	 Single wavelength	 Peaks and troughs align

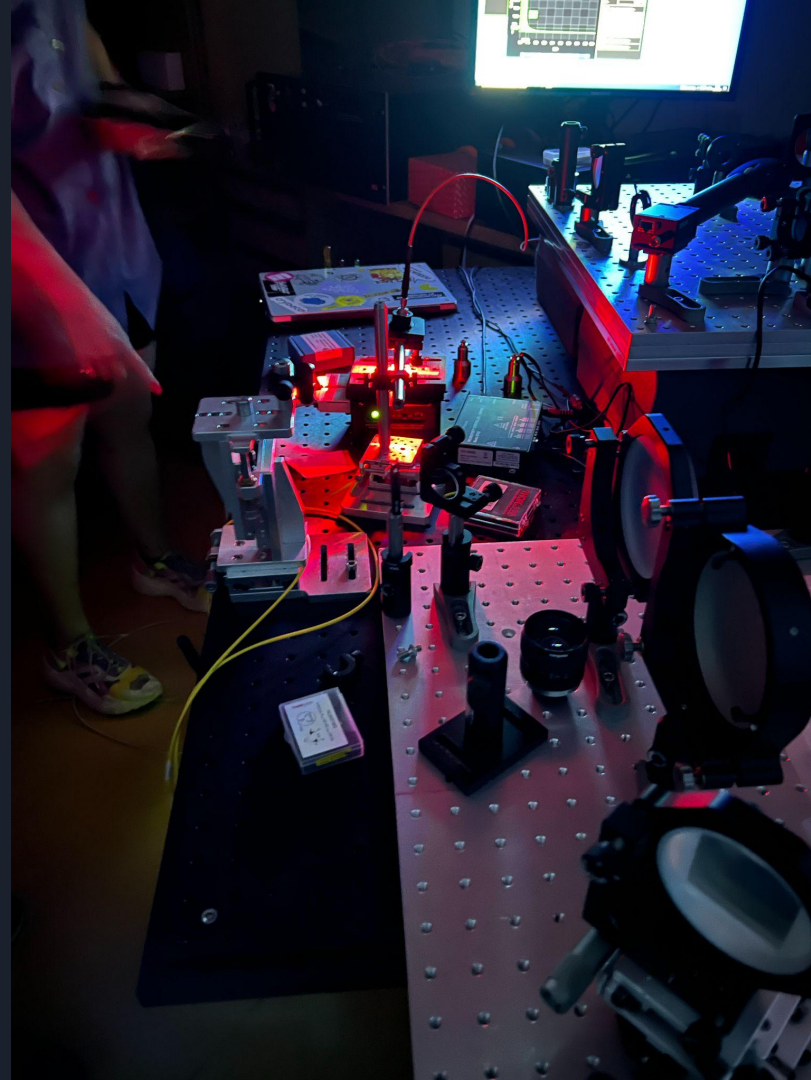
Náš experiment

Laserová LED dioda, 650 nm, 1W

Cylindrická čočka, optické vlákno

Spektrometr

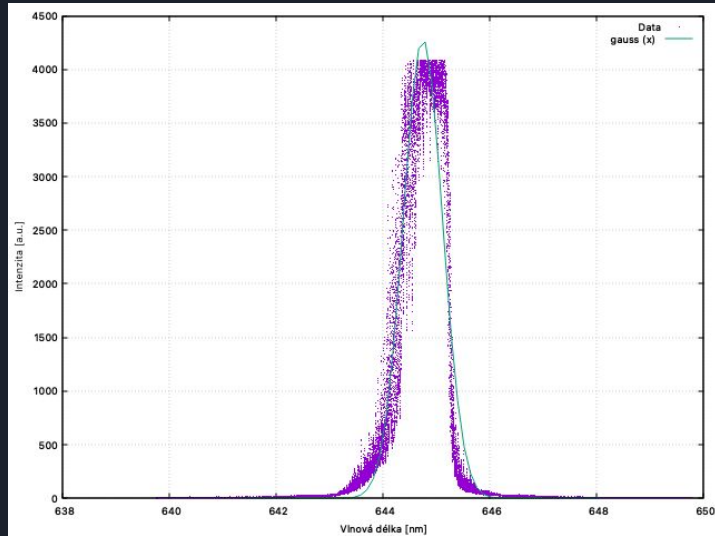
Různé teploty diody a proud zdroje

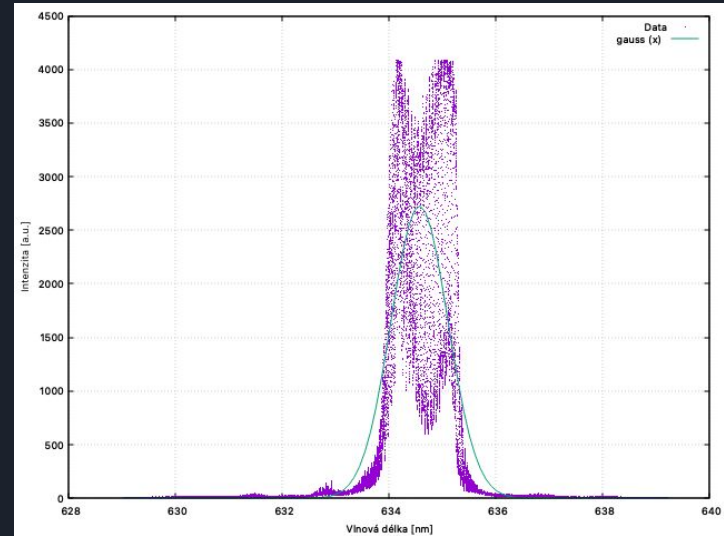
Význam experimentu

Kombinace proudu a teploty

=> stálá vlnová délka, úzké spektrum

$t = 15,8 \text{ }^\circ\text{C}; I = 1000 \text{ mA}$

$t = 15,82 \text{ }^\circ\text{C}; I = 1300 \text{ mA}$

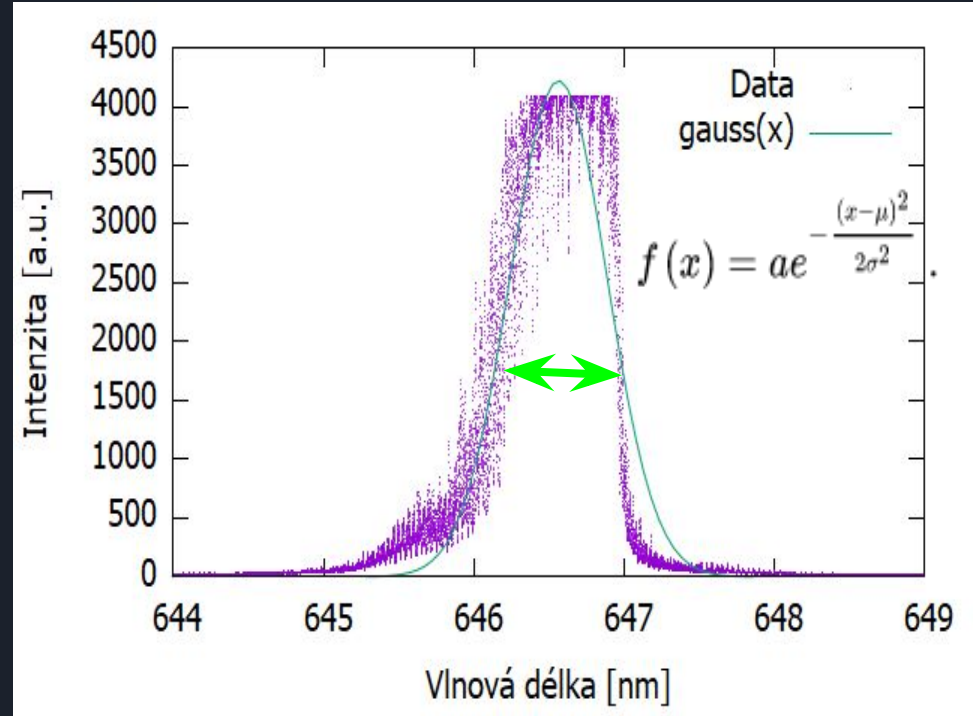

Zpracování dat

Výpočet σ pomocí fitu spektra
Gaussovou křivkou

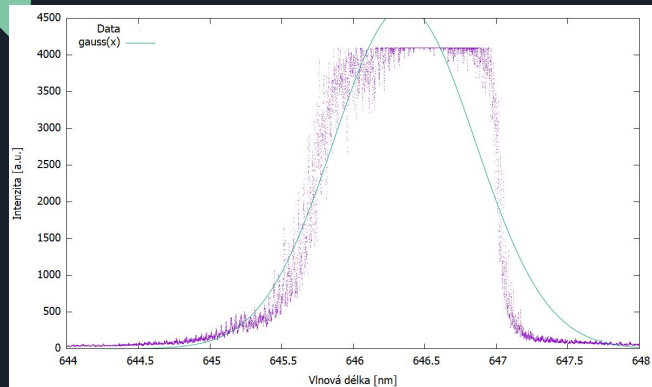
Sledujeme změnu vlnové délky
laseru a šířku spektra

FWHM=2,3548 σ

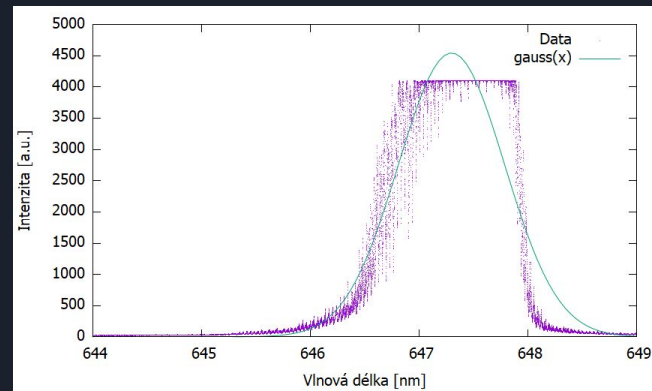
Výsledky měření

$t \sim 18\text{ }^{\circ}\text{C}$

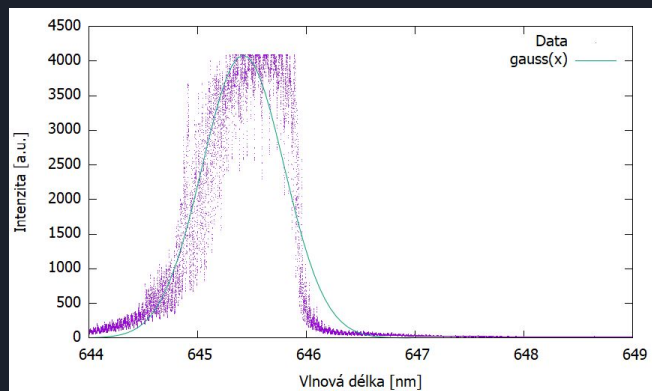

$I = 1.5\text{ A}$

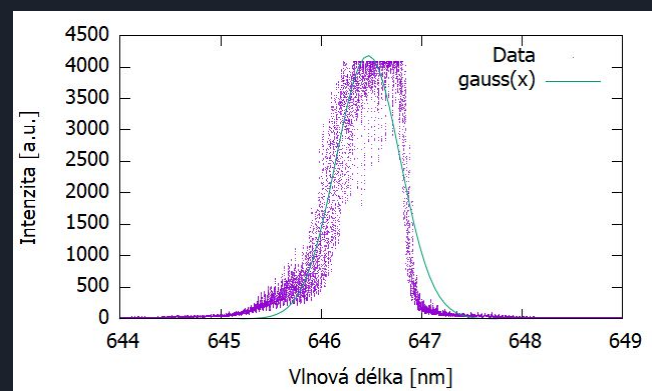
$t \sim 22\text{ }^{\circ}\text{C}$

$I = 1.5\text{ A}$

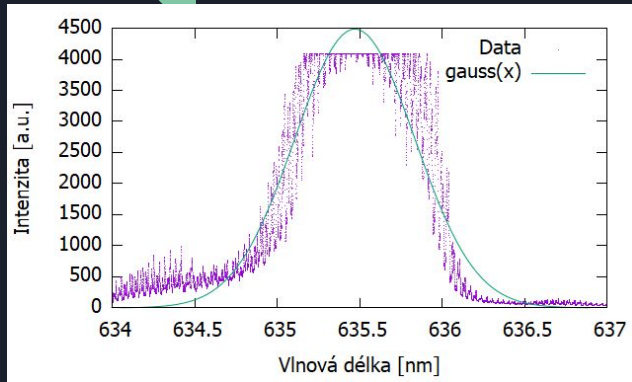

$I = 1\text{ A}$

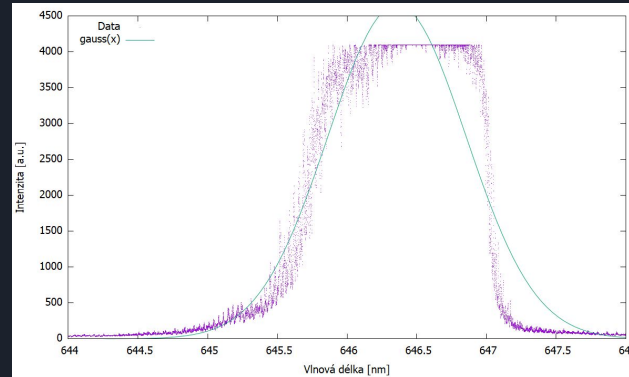

$I = 1\text{ A}$

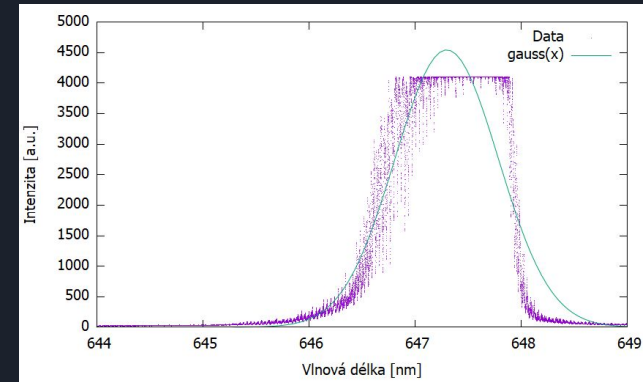
Výsledky měření 2

$t \sim 16 \text{ }^\circ\text{C}, 635,1 \text{ nm}$

$t \sim 18 \text{ }^\circ\text{C}, 646,4 \text{ nm}$

$t \sim 22 \text{ }^\circ\text{C}, 647,3 \text{ nm}$

Závěr

Vítěz: měření č. 22 pro 1000 mA a 22°C

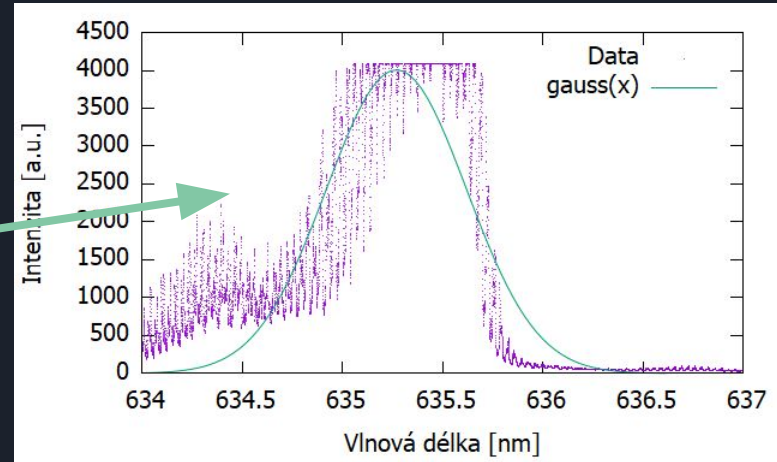
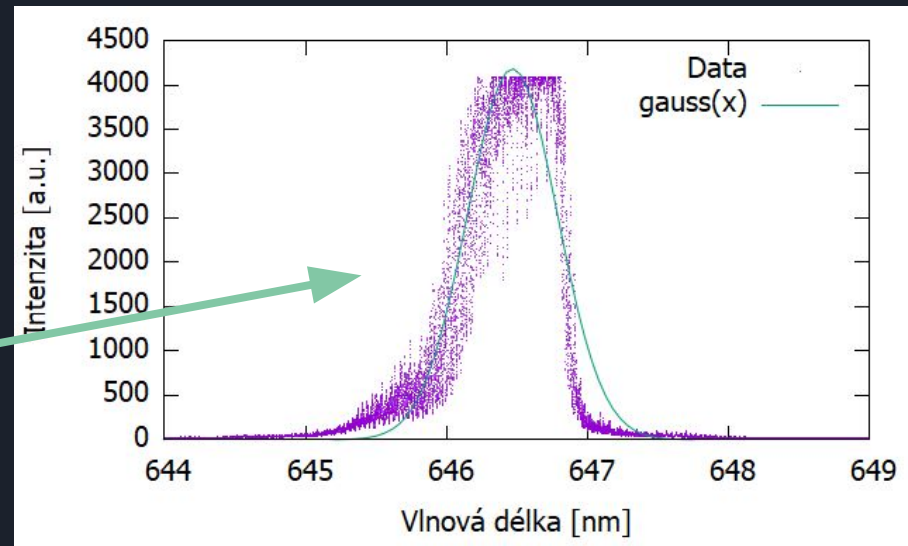
Teplota diody

nízký proud diody

Nejstálější parametry pro úzký rozsah vlnových délek?

Problémy s nízkou teplotou

$t = 16,51^\circ\text{C}$; $I = 1400\text{ mA}$

**Děkujeme za vaši
pozornost**

Zdroje

Las Cumberes observatory. *History of discovery*

<https://lco.global/spacebook/galaxies/history-discovery/>

Wikipedia. *Discovery and exploration of the Solar System,*

https://en.wikipedia.org/wiki/Discovery_and_exploration_of_the_Solar_System#Telescopic_observations

Veritasium. *The absurdity of Detecting Gravitational Waves*

<https://www.youtube.com/watch?v=iphcyNWFD10>

LIGO. *Gravitational Waves*

<https://www.ligo.caltech.edu/page/gravitational-waves>

Amber L. Stuver. *What are gravitational waves?*

<https://www.youtube.com/watch?v=hebGhsNsjG0>

Wikimedia Commons. *LIGO simplified*

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:LIGO_simplified.svg